

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felölts szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14, hétköznap 6 fill Nyílttér soronkint 80 fillér.</p>
---	--	--

Az ötödik hadikölcsön.

Jelige: A hadikölcsön: nemzeti kölcsön, amelynek sikere erkölcsileg annál becsebb, gazdaságilag annál értékesebb, minél szélesebb néprétegek hazafias áldozatkészsége és helyes gazdasági belátása nyilvánul meg benne.

TELESZKY JÁNOS,
magyar királyi pénzügyminiszter.

A most dúló világháború alatt immár ötödikben fordul kölcsönért a magyar kormány az ország hű és hazafias polgáraihoz, hogy hazánk fennmaradásáért folytatott nagy háború ropant költségeit, ha kell, továbbra is akadálytalanul fedezhesse.

Mindenki tudja, hogy a háborúhoz sok pénz szükséges. A hadsereg felszerelése, élelemmel, ágyukkal, fegyverekkel s mindenféle más hadiszerekkel való ellátása sok-sok millióba kerül. S hiába van elég katona, hiába való e katonák lelkesedése, hősiessége, — kárba vész a legkitünőbb hadvezetési tudomány is, ha hadviselő államnak a háború folytatásához nincs elegendő pénz.

De nem is annyira a háború folytatásához szükséges most a pénz, hanem inkább a győzelemnek biztosításához. Fegyverekkel már minden harctéren győztünk.

Nézünk csak széjjel a harctereken! Huszonhetedik hónapja, hogy az ellenségek egész légiójával állunk

szemben. És mi az eredmény? A biblia szavaival élve, igazságos ügyünkön a „pokol kapui sem vehetnek erőt”. Galiciában a legerősebben vérpazarló és szakadatlan orosz támadások nem bírnak velünk. Sőt erőnk és igazunk biztos tudatában az oroszoktól elfoglalt Lengyelországot évszázados sírjából feltámasztottuk. A ránk kényszerített háború forgatagában eltörültünk ugyan ellenséges államokat a föld színéről, mint például Szerbiát s Montenegrót, de most, ime, vitéz német szövetségesünkkel karöltve, új államot teremtetünk. Az elnyomott lengyel nemzetnek, amely nemzettel testvérként csaknem ezredéves szeretetben forntunk össze, visszaadtuk szabadságát, régi királyságát s történeti alkotmányát. Az olasz harctéren diadalmasan verjük vissza az elkeseredett támadások szakadatlan sorát. Tizenöt hónapja ott toporzékol tehetetlen dühében a hitszegő olasz nemzet egész serege s az eredmény az, hogy a magyar hadsereg hősiességén minden tulerő megtörök s a magyar katona dicsőségénél nincs nagyobb dicsőség a világtörténelemben. Nagy háborunknak huszötödik hónapjában álnokul ránk támadt a szomszéd Románia is, egykor szintén szövetségesünk. Konok ellenségeink, erejük fogytát érezvén, miként a többi

kis államokat, Romániát is káprázatos ígéretekkel beugratták az ellenünk való okatlan háborúba. Az alattomos román betörés tömegtelen kárt és nagy szenvedést okozott erdélyi testvéreinknek, de hál' lstennek, szövetséges haderőnk gyorsan ott teremték és diadalmas harcokban a hazai földről két hét alatt kivertük a hitvány ellenséget. A hitszegő szomszéd a kincses Erdélyt akarta tőlünk ortvátadással elrabolni és ime az igazságos Mindenható büntetése máris utólérte: győzedelmes hadaink a Kárpáton át benyomultak a hitszegő Románia szívébe és közeleg az idő, amidőn új ellenségünket is végleg megtöri fegyvereink ereje.

Ilyenmódon hős katonáink dicső szövetségesünket, a nagy és hatalmas német nemzettel, vitéz töröktestvéreinkkel és a hős bolgár nemzettel megmentették édes hazánkat, szép Magyarországot és az állnokság ellen mind erősebb biztosítékul állanak fegyvereink a világ-béke szent eszményének őrizetében.

Fegyverrel tehát ellenfeleink nem bírnak velünk. Fegyvernélküli hadjáratot kezdtek s azt hiszik, hogy ha minél tovább huzzák a háborút, akkor mi azt nem bírjuk élelemmel, ágyukkal, fegyverekkel, lőszerekkel, municiókkal, szóval: pénzzel.

T Á R C A.

Hangszer a nyájnál.

Írta: Magyar Kázmér.

(Folytatás)

3

— Ugyan ne tréfáljon már Klincsóg!
— Ugyan van az uram, ahogy mondom.
— Igen; de mi a magyaráztatja? A sip hangjától csak nem nól, nem gyarapszik a süldő?!

— Nem egészen attól, — feleli értelmesen ökegyelme, miközben a börtáska szíján a rézsattokon babrált a bal keze — hanem közé van hozzá a muzsikának. A legelő jószágának és más egyéb jószágának is fő-fő az evésnél a nyugalom, a csend, hogy ne háborgassák, mert amelyik állat fél, vagy amelyiket háborgatnak az csak kapkodva eszik mindig, a meneküléssel az esze és nem fog eléggé rajta az eleség.

— De hát akkor a Gyurka jobban tenné, ha csendben maradna és nem funná a klarinétját, mikor a nyája legelész.

— Nem tetszik jól gondolni az ura-

ságnak. A disznó szereti a muzsikát, mert mikor a pásztor játszik a sipon, akkor nyugalom és béke van a tájon és a pásztor se mérges, mert a mérges ember nem muzsikál, hanem a botját hajigálja inkább az állathoz, vagy korbáccsal üt-ver.

Igy. Ilyenformán tárta elém az igazságot Klincsóg Pál uram. Ennek fonalán sok minden érthető, sok azonban az érthetetlen is.

Érthető, hogy miért jó annak a pásztornak a nyája, aki füttyül, furulyáz, tilinköz, egy szóval muzsikál? Mert jó ember, békességes hajlamu. Mig muzsikál, addig nincs baj a nyáj körül, ellenség nem közelít, se állati, se emberi; (ha közelítene, akkor nem a muzsika szólna, hanem lárma és verekedés lenne) de a pásztornak se lehet addig nehéz szive a nyájra és ezen felül az erdő csöndje, a völgy locsogó patája a zenét szinte kívánja és kívántatja is.

Meg lehet érteni, hogy a muzsikáló pásztor, jó pásztor. A nyáj mellett érzi jól magát, nem keres cimboráskodásban szórakozást; szórakozás neki a nyáj látása, az

egyedül viselkedése, szórakoztatja az, hogy ő az állatját szórakoztatja. Nem tudatos ez a pásztornál mindig, sőt alig-alig tudja ez valamelyik is magáról. Ősztőn dolga ez. Adomány.

Érthetetlen ellenben az, hogy a pásztor életnek ezt az igen tanulságos egyszerű kis részletét nem részesítik kellő figyelemben az emberek. Mindig a magasba szeretünk kapaszkodni; nagy írók, nagy megfigyelők művei után kutatunk, a külföldiek; írók, tudósok tanait vesszük át mohón és föltétlenül. Pedig nálunk, itt a természet csudás jelenségei tárják előttünk, évszázadokon át és nemzedékeken keresztül folynak a megfigyelések, szűrődnek le az igazságok, ami pásztoraink részéről.

De ez a hiba, hogy csak pásztorok és sulyosbitja, hogy csak a mi pásztoraink. Csak magyarok.

A pásztoroktól való tanulás nem magyaros erény és nem is divat ma már; most a mozi kell a magyaroknak és a Nich Cartel regény az ifjúságnak. Külföldi ajándék mind a kettő; palotákat épít magának

Ez a bizodalunk is hiu azonban és megtörik most is mirajtunk, itthonmaradottakon. Végkép kifogjuk verni mi, itthonmaradottak, ellenfeleink fejéből azt a rögeszmét, hogy bennünket ki lehet éhezteni. Drága véreinknek, hazánknak, önmagunknak megadjuk most is azt a pénzt, amennyi hős fiaink felruházására, apáink felfegyverzésére, élelemmel, ágyuval, municióval való ellátására szükséges.

Az itthonmaradott, verejtékező, — szenvedő és dolgozó nép bizonyára az új hadikölcsönből is ki fogja venni a maga részét. Meggyőződhetett mindenki az előző hadikölcsönökből, hogy a nemzeti erőnek emelése mellett a hadikölcsön mennyire jó üzlet is. Most már alig hiheti valaki, hogy pénze legbiztosabb helyen a ládafiában van. Az okosabbak hajdan is nem pénzt, hanem pénzről szóló nyuktádat, irásokat őriztek a ládafiában. — Hát nem a legbiztosabb irás, nem a legbiztosabb nyugta-e a hadikötvény? Tudták már akkor is, hogy ha a pénz vándorol s nem a ládafiában ül, éppen úgy meghozza kamatját, a csengő tallérokat, mint a sertés a malacát, vagy a tehén a borjút. A becsültesen forgó pénz: áldás, termékeny, mint az eső, alapos mint a mélyszántás, könnyeket szárít, mint a vigasztalás. A pihenő pénz: meddő asszony, gyümölcstelen fa, ugyan maradt föld, szárazra került vizimalom.

Nyissuk meg tehát a ládafiát, mert, ezzel elsősorban is saját magunkon segítünk. Jó üzlethez jutunk s tulajdonképpen csak magunknak adunk kölcsönt: emellett még derék hazafiaink is bizonyultunk. Szeretett hazánk hős serege pedig győzelmes, dicső, hosszantartó, virágzó békét ad nekünk cserébe.

Karácsony a harctéren.

Harmadszor fog nemsokára ráköszönteni a karácsony a frontok veres, halálös világra, harmadszor fog a Szeretet fehérínges, védtelen kis követe végig lebegni a halál és pusztulás ret-

az ajándékozó, — a mi pénzükből. A mozira ráfogják, hogy népünket szórakoztatni képes most a nagy gyásznak idején(!) A regény pedig irodalmi termék és azt pártolni szükséges. Szórakozzék a nép! De ugy, hogy állalkozók zsebjét tömjé a szórakozással; szórakozzék, mikor a legsötétebb gyász idejét éljük!! Világító anyagunk fogytán; de a mozi és a kávéház lángtergben uszik.

Bizony az olyan tanítás, mint ami mostani helyzetünket olyan kinossá és fonakká teszi, nem a pásztorok józanságától telik.

És amikor az emberek nem kevélykedtek el úgy, mint amilyenek ma: a pásztorok tanítására hallgattak és volt jámbor élet és megelégedés közöttük; a tiszta erkölcs jegyében forgott a világ.

A pásztorok az élen, a nyáj követe a pásztor. A „gyönyörű szép mező”, a „szép hives patak” időszakos volt az. Ájtatos éneke a nyájnak kereste az egék kapuit, az orgona bugása segített benne.

(Vége.)

tentő tartományain, végigsuhanni az öldöklés óriásai közt.

Kell-e hatalmas szózáttal, szárnyaló szavakkal magyarázni a hősök nemzetének, hogy mivel tartozik fiainak, azoknak, akik odakünn döbbenetes hóviharban és a gránátok orkánjában a mi karácsonyunkat, a szenvedések szakadatlanságában a mi örömeinket, a poklok tűzében a mi kis apró karácsonyi gyertyáinkat, szelőtől kimart arcukkal a gyermekeink sugárzó arccsokját védik? A nemzet, amely itthon a maga másik harcát verekszi, e harcnak akármilyen fordulatában is csak büszke alázattal és áradó szeretettel gondolhat azokra, akiknek fogyhatatlan bátorsága, halállal és szenvedéssel nem törődő nagy elszántsága nélkül hiába volna itthon minden erő és minden türes.

A magyar királyi honvédelmi miniszterium Hadszegélyző Hivatala és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete az idén is megszervezi a Karácsony a harctéren mozgalmat a harctéri katonák megajándékozására.

A mozgalom együttes vezetősége, mikor kérelmével ismét a nemzet elé lép, egy nagy arányú és hatalmas sikerű akció emlékezetének haláljával és bizodalomával kéri újból a magyar társadalmat, hogy ismét legyen méltó magához és páratlan katonáihoz. Ugyanezt kérjük, amit tavaly és amint katonáink kemény elszántságát nem tudta kikezdeni a pergőtűznek és Bruszilov taktikájának semmi pokoli ujdósága, amint őket csak megacélozta és új meg új diadalokra lendítette ellenségeink öngyilkos konoksága, azonkép nem lehet fogyatkozása a nemzet szeretetében, haláljában.

Rendíthetetlen hitünk és reményünk, hogy a szívek százsoros erővel fogják visszhangját adni kérésünknek és e visszhang karácsony éjszakáján büszke vallomást, hódolatot és mélységes szeretetet fog beszélni a véres havas frontokon azoknak, akiknek köszönhetjük, hogy senki orv keze többé le nem tépheti karácsonyfánkról a győzelem ajándékát. Ezt ők ajándékozták nekünk, ezért nekik tartozunk.

Budapest, 1916 nov. havában
A Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete részéről:

Gróf Csekonich,
titkos tanácsos, királyi biztos.
A mi kir. honv. miniszterium Hadszegélyző Hivatal részéről:
Kirchner, altábornagy.

Adományok a városi pénztárban elfogadtatnak.

H I R E K.

***

— Hósi temetés. Tegnap d. u. ment végbe nagy és őszinte részvét kíséretében *Labanc Baláznak*, id. Labancz Mihály tekintélyes földbírtokos hósi halált halt fiának, gazdátársadalomunk rokonszenves, derék, szép jövőt ígérő fiatal tagjának a temetése. Az elhunyt derék fiatal ember, mint a 38-ik gyalogezred vitéz katonája 10 hó-

napon át szolgálta a hazát, midőn 1915. ápr. 11-én az ungvári csapatkórházban a harctéren szerzett súlyos betegségében elhunyt. A kedves gyermek elvesztésén megnyugodni nem tudó, meg nem szűnő szülői szeretet hazahozatta a hős ifju holttestét, hogy az édes honi földben pihenhessen. Az itthoni temetése tegnap volt, a városi társadalma, gyászoló barátai tömeges részvételükkel fejezték ki együttérzésüket a bánatos szülőkkel, testvérekkel és rokonokkal s hosszú sorban kísérték ki a hős koporsóját a családi sírboltba.

A Hazáért!

Alulírottak szívük mélységes bánatával jelentik, hogy forrón szeretett jó fiuk, a legjobb testvérük, rokon, sógor és jó barát

LABANCZ BALÁZS

a 38-ik gyalogezred közvitéze, 10 hónapi súlyos harctéri szolgálat után, 1915. április hó 11-én az ungvári csapatkórházban 25 éves korában elhalálozott s ideiglenesen az ottani temetőben elhantolták.

A meg nem szűnő szülői szeretet, hogy édes gyermekük a honi földben pihenhessen, kieszközölté hős halált halt gyermekük holttestének hazahozatalát. Kedves, felejthetetlen gyermekünk hamvait a ref. vallás szertartása szerint 1916. december hó 4-én, d. u. fél 3 órakor fogjuk l. ker. 30. sz. gyászháztól a ref. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Nagykörös, 1916. dec. hó.

Legyen a honi föld könnyű teher, pihenésed csendes Övének szeretete fog örködni sirhantján!

Id. Labancz Mihály és neje N. Kis Mária mint bánatos szülők. Ifj. Labancz Mihály mint testvér és neje N. Kis Rozália mint sógor nő gyermekeikkel. N. Kis Esztilke nevelt leányuk, mint testvér Labancz Juliska, Labancz Rozika mint kis hugai.

— A ref. egyháztanács ma, kedden. délelőtt 9 órakor a városi képviselőtestületi tanácssteremben (városi szálloda) GYÜLÉST tart, melynek tárgyai: 1. Elnöki jelentés öfölsége I. Ferenc József m. kir. elhunytáról. 2. Ötödik hadi kölcsön jegyzés. 3. A harangoknak hadi célokra átadásáról felvett jegyzőkönyv. 4. Tanítóképezdei igazgatótanács előterjesztései: a., Ady Károly gazdaságtan tanár részére 480 K. tiszteletdíj megálapítása iránt. b., A tornatanítás tárgyában. 5. Pato-nay Dezső ref. lelkes újabb 200 K. internátusi alapítványa. 6. idős Körösi Sándor és neje Czako Mária 500 K. sírgondozást, S Hegedűs Albert és neje főgimnáziumi. Szűcs Ambrus egyházfentartó, Tiszvári Dezső népiszkolai alapítványai. 7. Dr. Dezső Gyula emlékére tett alapítványi oklevél. 8. Néhaj Czucz Jánosné hagyatéki ügyében átadó végzés. 9. Népiszkolászék előterjesztései. a., Tácsy Zsigmond harmadik gyermeke utáo 50 K. drágasági pótlék megadása. 10. Az 1915. évi zárszámadások a felsőbb egyházhátóságok által jóváhagyattak. 11. Szavazások egyházkerületi és egyházmegyei tisztségek betöltésére 12. Az

1917. évi költségelirányzatok tárgyalása és megállapítása. Egyéb jelentések és indítványok.

Falvak és tanyák népe.

Kevés a férfinép a falvakban és a tanyák munkás embereinek sora is megritkult. Ki hadban van, ki elhullott, ki fogásba került. De azért maradtak idehaza is jockkán, olyanok, akik nem váltak be, vagy már nem is odaválók, avagy olyanok, akiket a kormány és a hadtestparancsnokság hosszabb-rövidebb időre felmentett a hadiszolgálat alól. Fölmentett éppen arra a célra való tekintetből, hogy a mezei munkák elvégzésétől ne maradjanak.

Igazságtalanság volna tehát azt állítani, hogy a faluk teljesen özvegyen, a puszták teljesen árván maradtak volna. És arra is kell gondolni, hogy az odalévők közül is, hála Istennek, még temérdek sokan vissza fognak térni olyanok is, akiknek már régen holthírét költötték. Erre már száz meg száz példa van eddig is. A háboru végével pedig ezrével fognak jelentkezni az eltűntek, akik eddig nem tudtak önmagukról életjel adni.

A falvak és tanyák tehát újra meg fognak népesülni. Most sem néptelenek. Akik itthon maradtak, gondolniok kell önmagukra és azokra, akik majdan diadallal hazakerkeznek.

Falvak és tanyák népei közül azok, akik bármi okon itthon maradtak, anyagilag nem panaszokodhatnak. Kivéve Erdélyt és az északkeleti határszéleket, a háborunak tulajdonképpen közvetlen csapásait senki, egyetlen családn sem érezhette. Az áldott magyar föld így is megtermett mindent, amit azelőtt. Ára pedig minden terménynek, lábas jószagnak, aprómarhának olyan széduletes magas, aminőről világ teremtése óta még csak álmodni se lehetett. Pénz tehát van a falvakban és van a tanyákon bőven.

Némely családok egész vagyont gyűjtöttek a háboru három esztendeje alatt. Ezt nem lehet semmiféle okoskodással letagadni. Akiknek pedig megtakarított pénzük van, azoknak kötelességük is van a haza iránt. Jegyezzenek az ötödik hadikölcsönre!

Falvak és tanyák népei egyrészenek a hazai föld a háboru alatt dus jövedelmet hajtott. Ezeknek tehát elégedhetetlen kötelességük viszont a haza iránt olyan áldozatkészséget tanusítani, amely voltaképpen nem is áldozatkészség, hanem gyümölcsöző befektetés.

— **Halálozás.** Máthé Balázs rendőrkapitányi fogalmazó és járlatlevél-kezelő, f. hó 1-én hosszas betegeskedés után elhunyt. Egyik legrégebb tisztviselője volt a városnak, majdnem harminc évig volt a város szolgálatában, mindig szorgalmas tisztviselője a városnak; a régi közigazgatási rendszer levegőjében kezdte pályafutását, amelyhez a legutóbbi időik is hű maradt. Halálával mély gyászba borította özvegyét és három kiskoru gyermekét. Temetése e hó 3-án volt nagy részvét mellett, a városi tisztviselőkön kívül barátai, ismerősei, rokonsága számosan jelentek meg végtisztesség tételén.

— **Nagyvárad élelmezése.** Nagyváradról jelentik: A város tanácsa az Országos Közélelmezési Hivatalhoz intézett felterjesztésében azt kérte, hogy Nagyvárad havi 27 és félwaggon lisztkontingensét

legalább 50 waggonra emelje fel. Indokai-ban a tanács kifejti, hogy Nagyvárad nem termelő város, benne a hadi állapot miatt nagyszámu katonai intézmény nyert elhelyezést. Erre való tekintettel kérte a havi liszt kontingensnek 75 waggonban való megállapítását, amelyből 90.074 személyt kell élelmeznie. Amikor az O. K. H. a havi lisztmennyiséget 27 és fél waggonban állapította meg, egy főre naponta kenyérben és lisztben csak 95 gramm jutott. Ezzel az adaggal az ellátás nein biztosítható. A felterjesztésben rámutat a tanács még arra, hogy Nagyvárad a menekülők ezreinek átvonuló helye és az átvonuló katonaság is Nagyváradon vásárol kenyeret. Végül azt kéri a tanács, hogy a O. K. h. havonként minimálisan 50 waggon lisztet adjon a városnak.

— **Szappan és mosópor (szappanpor) gyártása és forgalomba hozatala** tárgyában kiadott rendelet szerint külön engedély nélkül iparszerűleg előállító vállalatok — olyan szappant készíthessenek, amely friss állapotban legalább 30 százalék és legfeljebb 36 százalékszappanosított zsírsavat — s olyan mosóport, amely ha zsákárunként kerül forgalomba, legalább 3 százalék és legfeljebb 5 százalékszappanosított zsírsavat kell tartalmaznia. Bárki saját házi szükségletére engedély nélkül állíthat elő szappant, de forgalomba hozni engedéllyel lehet. Mosóport a vállalat eredeti csomagolásban hozhatja forgalomba, az ilyennek legalább 8 százalék és legfeljebb 11 százalékszappanosított zsírsavat kell tartalmaznia. Az előállított szappant az eladás céljára fél, egynegyed, vagy egy-nyelolcad kilogrammos darabokra kell felosztani, „Hadiszappan” felirással és névvel, vagy gyári jeggyel ellátni. A szappan ára fogyasztóval szemben fél kgos 2 kor. 8 fill., egynegyed kgos 1 kor. 4 fill., egy-nyelolcad kgos 52 fill. Ezek a megszabott legmagasabb árak. Minden a szappan és mosópor előállítása és forgalomba hozása tárgyában szükséges engedélyért és vonatkozó ügyekben az Olaj és Zsíradékügyi Bizottsághoz (Bpest, V. Mária Valéria utca 12. sz.) kell fordulni. Az egyéb fontos intézkedéseket a 3689—1916. M. E. számú rendeletből lehet meg tudni.

— **Zenekedvelők figyelmét felhívjuk a Rózsavölgyi, Nádor és Bárd féle karácsonyi albumokra.** Megrendeléseket költségmentesen elintézték Székely Albert könyvkereskedő. Akik direkt rendelik meg Budapestről, azoknak postaköltséget kell fizetniük.

KÖZGAZDASÁG.

— **(Ragadós állatbetegségek.** A lefolyt héten száj- és körömfájással fertőzve volt 1158 községben 8949 udvar, a megelőző héten pedig 1200 községben 8949 udvar. A lefolyt héten sertésvész volt 773 községben 4253 udvarral, a megelőző héten pedig 811 községben 4455 udvarral.

— **(Baromfivész Somogyban és Baranyában.** Mint a Bud. Lev-nek jelentik, Somogy- és Baranyavármegyében a baromfivész pusztit. Vannak olyan udvarok, ahol 100—120 baromfi el is hullott. A legtöbb kiszagdának alig maradt 5—10 tyukja, meg egy kakasa.

Irodalom.

***

* **Deák Ferencz husvétii cikke és a kiegyezést védő, 1867 március 28-án elmondott beszéde a magyar politikai történetnek oly határt jelző okiratai, a melyeket bizonyára ismerni kíván minden magyar ember.** A Magyar Könyvtár, Radó Antal rendkívüli népszerűsége jutott vállalata tehát közszükségletnek felel meg, mikor egyik legújabb füzetében mindenki számára hozzáférhetővé teszi a haza bölcsének e két nevezetes művét: ujjbkkori történetünk e fontos két kútfőjét, az eredeti szövegek alapján. Értékes tájékoztató bevezetést úgy a husvétii cikk, mint a beszéd előzményeiről s hatásáról dr. Fayer Gyula irt. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára 30 fillér.

17001—ki. 1916. szám.

Hirdetmény.

A hazáért küzdő hős katonáink mellett másik nagy erőforrása államunknak a jelenleg ránk zudult világháboruban a hadikölcsön kötvények minél nagyobb mértékben való jegyzése, mert ebből nyer fedezetet a háboru miatt ránk nehezédő költségek tetemes része és úgy remélhetjük joggal a háboru győzelmes és mielőbbi befejezését, ha a hadikötvények jegyzése által hazánk minden polgára az állam részére kölcsönzi a készpénz készletét s megteremtjük a kellő pénzforrást.

A m. kir. Miniszterium által most kibocsájtott ötödik hadikölcsönre a jegyzések már megkezdődtek és tartanak 1916. december 22. napjáig s a jegyzéseket elfogadja a Nagykörosi Községi Takarékpénztár és a többi helybeli pénztárat és m. kir. postahivatal; jegyzetők 6 százalékkal és 5 százalékkal kamatozó kötvények.

A városi tanács felhívja tehát a lakoságot, hogy a város minden polgára fektessze hadikölcsönkötvénybe a készpénzt; sőt igen célszerű az e célra olcsóbb kamatláb mellett felvehető kölcsönből is hadikötvényt jegyezni.

Amellett, hogy a hadikötvények jegyzése elmulasztatlan hazafias kötelessége az ország érdekében minden polgárnak, — emellett olyan jól gyümölcsöző elhelyezést biztosít a hadikötvény a tulajdonosnak, amilyent se a banki betétként, se egyébként való gyümölcsösztetés nem nyújthat.

Nagykörös város tanácsának, 1916. évi nov. hó 22-én tartott üléséből.

PÓKA,
polgármester.

4—10-f.

333—e. b. 1916. sz.

Széna eladás.

A nagyerdőben levő széna boglyák a helyszínén a f. évi december 7. és 8. napjain készpénzfizetés mellett fognak nyilvános árverésen eladatni.

Az árverés mindegyik napon délelőtt 9 órakor veszi kezdetét és pedig december 7-én a Pál Áron féle erdő-óri lakásnál és folytatattik az erdőnek azon oldalán; december 8-án pedig kezdődik az árverés az erdőtiszt lakásnál és folytatattik az erdőnek azon részén.

Nagykörösön, 1916. nov. 24.

Szapannos Sándor e. b. elnök.

12227—ki. 1916. szám.

Hirdetmény.

A folyó évi gabonatermés mostohasága a lehető legnagyobb takarékoságot teszi szükségessé, amiért is úgy a harctéren küzdő vitéz katonáink, — mint azoknak itthon maradt a kenyérkeresőtől megfosztott családjai élelmezésének biztosítása céljából a folyó évi rekvirálás sikertelensége miatt elrendeltetett a rekvirálás folytatása, illetve az új rekvirálás foganatosítása, ezt megelőzőleg pedig a pünzügyőrség utasítva lett, az alap rekvirálás szigorú felülvizsgálására, s a felesleges gabonakészletek felkutatására, valamint ennek elkobozására.

Mintogy az idei rekvirálás éppen az őszi vetés kezdetén történt, igen sokan vetőmag címén a megengedettnél sokkal többet tartottak vissza házi szükségletre, — vásárlók pedig különböző meg nem engedett módon több gabonát szereztek be, mint amennyi őket a törvény szerint megilleti; — azért saját jól felfogott érdekében felhívom a lakosságot, hogy mindenki mérje fel a gabonáját s amennyiben több gabona van birtokában, mint amennyi az 1917. évi augusztus hó 15 napjáig saját háztartási szükségletére elegendő, az ezt meghaladó felesleg gabonáját azonnal önként minden külön felszólítás bevérsza nélkül szállítsa be Neu Jákab Hadí Termény Bizományos I. ker. 114—5 szám alatti raktárába, aki is a beszállított gabona maximális árát kifizeti.

Figyelmeztetem a közönséget arra, hogy ha felesleg gabonáját önként be nem szállítja a fent említett raktárba, úgy is hiába tartja vissza, mert több gabonára nem kaphat örlési tanúsítványt, mint amennyi a már bejelentett családtagjainak, törvényesen kiszámítva jár.

Megemlítem még azt is, hogy a pénzügyőrség már megkezdte kutatási munkáját, s ezt fogja rövidesen követni a katonaság szigorú ellenőrzése, akinél pedig felesleg gabonát találnak, gabona elítélással elkövetett kihágásért feljelentik, a gabonát pedig minden ellenérték nélkül elkobozzák.

Tájékoztatásul ismétellen közlöm, hogy termelőnek a háztartásában levő minden 15 éven felüli földmivelési munkával foglalkozó családtag vagy állandóan alkalmazott cseléd részére havonként 18 kgr., de a 15 éven aluli vagy olyan családtag részére, akinek nem földmivelés a főfoglalkozása, ezek részére havonként csak 14 kgr. gabonát; a nem termelő (tehát, aki vette a gabonát) háztartásában étkező családtag vagy állandóan alkalmazott cseléd részére havonként 10 kgr. gabonát, (buzából, rozsából, árpából összesen) szabad visszatartani.

Figyelmeztetem a közönséget, még arra is, hogy a kutatás végett hozzájuk érkező pénzügyőrségnek minden felvilágosítást megadjanak, készletüket és szükségletüket tárják fel előttük.

Nagykőrös, 1916. november 24.

4—14-f. PÓKA, polgármester.

35 dekás tábori fadobozok kaphatók: SZÉKELY ALBERT
könyvkereskedésében.

Gyümölcsfa eladás.

Papp Gedeon fajsoklatulajdonos értesíti a gyümölcsstermelő közönséget, miszerint nála ültetni való gyümölcsfacsemete 60—70 filléres árakban igen nagy mennyiségben kapható. Válogatott példányok ára 1 korona. A rendelés bármikor megtehető Czeglédi-utcai X. 297. b. szám alatti lakásán. f.

Kladó ház.

Andocs Ferencnek a IV. ker. 279 sz. alatt levő ház az eczetgyár szomszédságába mely áll a szoba, konyha s mellék helységből, örök áron eladó. Ugyyszíntén a Bántósi bánomban egy hold 52 öl területi jó karban levő szőlője örök áron eladó. A VI-ik ker. Irházi Sándor posta-főnök ur féle háza pedig, mely 3 pallós szoba, konyha, speis és a kamarából áll folyó év nov. 1-től, bérbé kiadó. Értekezni lehet Andocs Ferenczel I. ker. 126 sz. alatt.

Egy szoba, konyha és éléskamrából álló lakás 1917. január 1-től esetleg azonnal kiadó a piactéren Horváth Lajos ur házában. Értekezni lehet Székely Albert könyvkereskedésében.

Kiadó lakás. Szigeti Wurga Franciska X. ker. 6. sz. alatti házában egy utcai lakás, — mely áll 2 szoba, egy konyha, éléskamra és mellékhelységek-ből — azonnal kiadó. Értekezni lehet a tulajdonosnővel a fenti szám alatt. 2-4f.

Eladó ház.

Özv. Kaszap Lőrincné urnó háza a Szabadszállási uton, örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonosnővel.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsiszínből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy

szoba, konyha és istállóból, konyhakerettel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal. II. ker. 105. szám alatt.

Özv. D. Tóth Ferencné tulajdonát képező X. ker. Szolnoki-u. 8. sz. háza — a piactér szomszédságában — szabadkézből örök áron eladó. Az épület áll négy lakrészből és egy üzlethelyiségből, a hozzá való mellékhelyiségekkel együtt. Azon ház bármiféle kereskedésnek, üzletnek igen alkalmas, mivel sarok helyen levő épület; értekezni lehet a tulajdonosnővel, a fenti szám alatt vagy e lap kiadóhivatalában.

Megvételre pedig keresek egy magános asszonynak való kisebb házat. Ajánlatok ugyancsak a fenti szám alá kéretnek.

Eladó ház. X. ker. Zrinyi-u. 211. számú ház, (Harmath Bálint féle) örök áron eladó. Az épület áll 4 szoba, konyha, 1 üzlethelyiség, nagy gang és mellékhelyiségekből, u. m. nagy raktár, kamra, pince, nyári konyha stb.; értekezni lehet a tulajdonosnővel Gál Pálnéval vagy lapunk kiadóhivatalában. 6-10f.

Eladó föld.

Az Alsójáráson, közvetlen az iskola szomszédságában 24 hold szántó és kaszáló tanyás földbirtok örök áron eladó; értekezni lehet X. ker. Szolnoki utca 8. szám alatt. f.

Vegyesek.

Uraj és hölgyek, kik a német nyelv elsajátítását kívánják megtanulni, alapos oktatást nyernek, esetleg írni, olvasni is. X. ker. Varga János-utca 47. sz. alatt. 2-3f

Egy 8 lóerős eredeti magánjáró gőzcséplőgarnitúra örök áron eladó; értekezni lehet Sándor Antal tulajdonossal III. ker. 283. szám alatt. Ugyanott egy hold vetemény föld szintén eladó Bokrosron.

Ujdonság!

A „Turcsányi“-féle szabadalmazott „ludtömő-készülék“ és szabadalmazott „ludtömő“ kaloda. — Ezen kiváló eszközök segítségével bárki hizlalhat,

— tömhet — ludat, nemcsak a szokásos kukoricával, de árpa, zab, vagy bükkönnyel is. A ludtömést és a készüléket való bánásmódot kimerítően ismertető könyvvel együtt kapható, valamint a készülék működésben megtekinthető a feltalálónál helyben Rákóczi-u. 261. sz. alatt, a KOLLÁRSZ-féle nagygőzmalom mellett.

NAGYKŐRÖS. Turcsányi István.
Kiváló tisztelettel: